

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको प्रतिवेदन २०८१

रौतहटको गरुडा नगरपालिकामा
भएको सार्वजनिक सुनुवाई
कार्यक्रमको प्रतिवेदन यस प्रकार
छन

सहजिकरण गर्ने संस्था/निकाय

जनचाहाना मिडिया प्रा.लि.

कटहरिया न.पा.-६, रौतहट

विषय सूचि :

१. पृष्ठभूमि :.....
२. सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको औचित्य .....
३. सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको उद्देश्य .....
४. सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको विवरण .....
५. सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा छलफल गरिएका प्रतिवेदन.....
६. सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा छलफल गरिएका विषयवस्तु .....
७. सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा भएको उपस्थिति .....
८. सार्वजनिक सुनुवाई गर्न अपनाइएका विधिहरु.....
९. सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमबाट भएका उपलब्धीहरु .....
१०. सिकाइ तथा सुझाव .....
११. निष्कर्ष .....
१२. बजेट.....

Ray

१. पृष्ठभूमि :

नेपालको सविधान २०७२ अनुसार राज्यको पुर्न संरचना भई तीन तहको सरकारको अवधारणाबाट निर्वाचन सम्पन्न भएको छ । जननिर्वाचित प्रतिनिधिहरूले सरकार सञ्चालन गरि रहेका छन्। तीन तहको सरकारले सञ्चालनको दायित्व अनुसार आ-आफ्नो ऐन, कानून बनाउने र अधिकारको उपयोग गर्ने कार्यको थालनी भएको छ । संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकारको ऐन कानून बमोजिम सरकार सञ्चालनको प्रकृया थालनी भएपछि स्थानीय सरकारले पनि सोही अनुरूप अभ्यास गर्दै आएका छन् । जसअनुसार विगतका संरचनाहरूमा रहेका शिक्षा, स्वास्थ्य, महिला तथा बालबालिका, कृषि, पशु विकास लगायतका स्थानीय सरकार मातहत हस्तान्तरण भई सकेको अवस्था छ । विभिन्न विषयगत इकाइहरूमा रहेका सेवा प्रवाह आर्थिक विकास अन्तर्गत कृषि, विकास, पशु विकास, पर्यटन विकास, उद्यम विकास, सामाजिक विकास अन्तर्गत शिक्षा, स्वास्थ्य, लैंगिकसमानता, सामाजिक समावेशीकरण, महिला, बालबालिका, आदिवासी जनजाती, दलित, अपाङ्ग, पिछडा वर्ग, जेष्ठ नागरिक, खेलकुद, खानेपानी सरसफाई सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्रतर्फ प्रशासकीय र वित्तिय सुशासन गरिबी निवारण, रोजगारी, वन वातावरण, विपद् व्यवस्थापन, लगायतका क्षेत्रमा नागरिकताको संगलनता बढाउनतर्फ स्थानीय सरकार लागेका छन्। स्थानीय तहको योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र लाभको हकमा समुदायको सहज पहुँच हुने अवस्था सिर्जना भएको छ । विकेन्द्रिकरणको अवधारणा अनुसार विकासका प्रयासलाई स्थानीय स्तरबाट नै सुरु गर्न सरकारले विभिन्न नीति नियमहरू लागू गर्दै आएको छ । तिनै ऐन, नीति, नियम तथा कार्यक्रमहरूले स्थानीय तहको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सुदृढीकरण गर्दै अगाडि बढाई रहेका छन् । कुनैपनि कार्यालयको कामलाई सुशासन, पारदर्शीता, जवाफदेहिता, र जनसभागीता र विधिको साशन स्थापनाको लागि सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम गर्ने चलन रहेको छ । जनताको आवाज तथा जनगुनासोहरूकोप्रत्यक्ष रुपमा सम्बन्धित संघ संस्था तथा कार्यालयका प्रतिनिधिहरूले जवाफ दिने कार्यक्रमलाई

सार्वजनिक सुनुवाई भनिन्छ । यो कार्यक्रम जनताप्रतिको जवाफदेहिता, उत्तरदायित्व, र विकास सँग सम्बन्धित रहन्छ ।

गरुडा .. नगरपालिकाको कार्यालयबाट प्रवाह भइरहेको सेवा, विकास निर्माण, बजेट, भौतिक पूर्वाधार निर्माण, सामाजिक विकास, शिक्षा, स्वास्थ्य, सरसफाई लगायतका विविध विषयमा जनतालाई सुशासनको प्रत्याभूति दिनु र आम जनमानसमा स्थानीय सरकारलाई सफल एवं सबल संस्थाको रूपमा स्थापित गर्नका लागि सार्वजनिक सुनुवाई सञ्चालन गर्न सार्वजनिक सुनुवाई कार्यविधि अनुसार वर्षको कम्तिमा तीन पटक सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने गरी व्यवस्था मिलाइएको छ । तीनै व्यवस्थाहरु अनुसार यस पालिका भित्र आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा सञ्चालन गरिएका योजना आयोजना तथा सम्पादन गरेका समग्रमा सम्पूर्ण कार्यहरुको बारेमा आम नागरिकलाई जानकारी दिने तथा आम नागरिकको जिज्ञासा र गुनासो सम्बोधन गर्नका लागि सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सञ्चालन भएको छ । नेपालको संविधान २०७२ को प्रस्तावनामा सहभागितामूलक र सुशासन लगायतका कुरामा प्रतिवद्धता रहेको उल्लेख गरिएको छ । यसका साथै स्थानीय सरकार सञ्चालन सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन २०७४, सुशासन प्रवर्द्धन रणनीति तथा कार्ययोजना २०७४, स्थानीय तह बजेट तर्जुमा कार्यान्वयन, आर्थिक व्यवस्थापन तथा सम्पत्ति हस्तान्तरण सम्बन्धि निर्देशिका २०७४, स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०७४, सुशासन ऐन २०६४, सूचनाको हक ऐन २०६४, क्षतिपूर्तिसहितको नागरिक वडापत्र २०६९ लगायतले

सुशासन प्रवर्द्धनका लागि जोड दिएको छ । स्थानीय तहमा सुशासन वा सामाजिक जवाफदेहिता प्रवर्द्धनका लागि विभिन्न औजारहरुको अभ्यास गर्न र उपभोक्ता समितिबाट सम्पन्न विभिन्न योजनालाई पारदर्शी बनाउने अभ्यासका लागि विभिन्न नीति, निर्देशिका, कार्यविधि तयार गरि सोही आधारमा स्थानीय तह सो सँग सम्बन्धित सेवाप्रदायक इकाईहरु र निकायबाट प्रवाह हुने सेवामा प्रभावकारी बनाउदै लैजाउन आवश्यक रहेको छ ।

Ray

यस सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको सहजिकरण तथा सहकार्य ..जनचाहाना मिडिया प्रा.लि. कटहरिया नगरपालिका-६ बाट भएको थियो ।

२. सार्वजनिक सुनुवाईको औचित्य :

गरुडा.....नगरपालिकाको सार्वजनिक सुनुवाई कार्यविधिमा व्यवस्था भए अनुसार २०८०/०८१ आर्थिक वर्षको विनियोजित बजेट तथा कार्यक्रमहरुबाट सञ्चालन र सम्पादन गरेको कामहरुको सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने कुरा उल्लेख भएको छ ।

गरुडा.....नगरपालिकाको .प्रथम चौमासिक अवधिमा सञ्चालन भएका विकास निर्माणका कार्यहरु तथा स्थानीयको लागि पुऱ्याएको सेवा सुविधाहरुको बारेमा सेवाग्राहीको प्रतिक्रिया तथा गुनासाहरुका साथै आगामि दिनहरुमा सुधार गर्नका लागि चाल्नुपर्ने कदमहरु बारेमा जानकारी लिने महत्वपूर्ण कार्यहरुका लागि सार्वजनिक सुनुवाई कार्यले सघाउँछ । कानुनी शासन सामाजिक उत्तरदायित्व तथा सार्वजनिक जवाफदेहिताको कार्य जिम्मेवारी निभाउन यस कार्यले सघाउ पुऱ्याउने छ । यसको साथै हालको वर्षयता स्थानीय तहहरुको कार्यसम्पादनमा आधारित अनुदान वितरण पद्धति लागू गरेको छ, स्थानीय तहको सार्वजनिक सुनुवाई कार्यलाई सूचनाको हक दिलाउने एउटा महत्वपूर्ण औजारको रुपमा राखिएकोले पनि सार्वजनिक सुनुवाईको महत्व र अपरिहार्यता प्रष्ट पार्दछ ।

३. सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको उद्देश्य :

सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुको मुख्य उद्देश्य चालू आर्थिक वर्ष २०८०।८१..मा

गाउँपालिका/नगरपालिकाबाट भएका सेवा तथा सम्पादन गरिएका कार्यहरुको बारेमा जनताको बुझाई र प्रतिक्रिया लिने तथा जनताको गुनासो सम्बोधन गर्नु मुख्य उद्देश्य हो ।

यसका विशिष्ट उद्देश्यहरु तपशिल अनुसार रहेका छन्।

(क) गाउँपालिका / नगरपालिकाको सेवा प्रवाहमा पारदर्शीता, जवाफदेहिता र उत्तरदायित्व कायम गर्न ।

(ख) गाउँ/नगरको सेवा एवं विकास निर्माणबारे सरोकारवालाहरुको धारणा, जिज्ञासा, विचार र सुझावलाई सम्बोधन गर्न ।

(ग) स्थानीय तहबाट प्रवाह हुने सेवा, सुविधा तथा वस्तुकाबारेमा सेवाग्राही नागरिकबाट पृष्ठपोषण लिन ।

(घ) स्थानीय सरकार र नागरिकहरुका बीचमा दोहोरो सम्बाद स्थापित गर्न ।

(ङ) विकास निर्माण प्रक्रियामा रचनात्मक प्रतिनिधित्व गराई पारदर्शिताको माध्यमद्वारा सेवा प्रवाहलाई गुणस्तरीय बनाउन ।

(च) सञ्चालित विकास कार्यक्रम, उपलब्ध सेवा, वस्तु र सुविधा सार्वजनिक गरी सार्वजनिक थलोमा सेवाग्राहीले उठाएका प्रश्नहरुमा स्पष्टता ल्याउन ।

(छ) नागरिकबाट प्राप्त सुझावलाई ग्रहण गर्न तथा जिम्मेवार संस्कार र सरकार सञ्चालनको लागि ।

४. सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको विवरण :

क) सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम आयोजना : गरुडा नगरपालिका वडा नं. १, २, ३, ४, ९

ख) सार्वजनिक सुनुवाई सहजिकरण गर्ने संस्था : जनचाहाना मिडिया प्रा.लि. कटहरिया नगरपालिका-६, रौतहट

ग) सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम भएको मिति ..

वडा नं. १ मा २०८१ जेष्ठ २७ गते आइतवार

वडा नं. २ मा २०८१ जेष्ठ ३० गते बुधवार

वडा नं. ३ मा २०८१ जेष्ठ ३१ गते बिहीवार

वडा नं. ४ मा २०८१ असार ३ गते सोमवार

वडा नं. ९ मा २०८१ असार ८ गते

घ) सार्वजनिक सुनुवाई भएको स्थान : गरुडा नगरपालिका वडा नं. १, २, ३, ४, ९ को वडा कार्यालयहरुको प्रांगण

ड) सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम गरिएको समयावधि : ४ घण्टा

च) कार्यक्रममा उपस्थिति संख्या : पाँचवटा वडामा गरी १६२५ जनाभन्दा बढी

छ) कार्यक्रमको जवाफदेहिवक्ता : नगर प्रमुख कन्थमनी प्रसाद जयसवाल ज्यू

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत मोहम्मद मुस्ताक आलम ज्यू

सम्बन्धित वडा अध्यक्ष ज्यूहरु

५. सार्वजनिक सुनुवाईमा प्रस्तुत गरिएको प्रतिवेदनहरु :

क) गरुडा गाउँपालिका/नगरपालिकाको चालू आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा

गाउँपालिका/नगरपालिका बाट प्रवाह भएका सेवाहरु तथा गाउँपालिकाभरीका विकास योजना तथा कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयनको स्थितिबारे जानकारी .....

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत मोहम्मद मुस्ताक आलम

ख) आर्थिक विकास प्रतिवेदन :

ग) सामाजिक विकास प्रतिवेदन

घ) भौतिक पूर्वाधार विकासको प्रतिवेदन

ड) संस्थागत सुशासन विपद व्यवस्थापन प्रतिवेदन

च) नागरिक प्रतिवेदन

छ) सहजकर्ता

ज) आचारसंहिता

६. सार्वजनिक सुनुवाईमा राखिएका विषयवस्तुहरु :

- शिक्षा
- स्वास्थ्य
- खानेपानी तथा सरसफाई
- रोजगार
- कृषि पशु
- भौतिक पूर्वाधार
- सुशासन
- विकास निर्माण
- सेवा प्रवाह स्थिति विवरण

७. सार्वजनिक सुनुवाईमा भएका उपस्थिति

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम २०८०/८१ मा सम्पादन गरिएका विकास निर्माण कार्य, नगरपालिकाले पुऱ्याएको सेवा प्रवाहबारेमा सार्वजनिक सुनुवाई गरियो । नगरपालिकाका सम्बन्धित वडाका वडा अध्यक्ष, वडा सदस्यहरु, विभिन्न वस्तीका स्थानीय, राजनीतिक दल, योजना उपभोक्ता समिति, सामुदायिक संस्था, विद्यालय, शिक्षक, बुद्धिजीवि, पत्रकार लगायतको सहभागिता रहेको थियो ।

८. सार्वजनिक सुनुवाई गर्न अपनाइएको विधि :

- सम्बन्धित नगरपालिकासँग समन्वय
- सार्वजनिक सूचना टाँस, (फेसबुक, सूचना पार्टी, वेबसाइड)
- एफ एम रेडियोबाट सूचना प्रसारण
- कार्यालयको तर्फबाट पत्रचार

९. कार्यक्रमबाट भएका उपलब्धीहरु :

- गाउँ/नगरपालिका र गाउँ/नगरबासीबीचको सम्बन्ध अभि प्रगाढ हुनेछ ।

योजना/आयोजना सञ्चालन र सेवा प्रवाह गर्दा देखिएका राम्रा नराम्रा दुवै पक्षको कार्यको मूल्याङ्कन हुनेछ ।

१०. सिकाई सुझाव :

समग्रमा हरेक वर्ष सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम हुने गरेका छन्। तर सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमलाई अभि फराकिलो घेरामा बनाउनु आवश्यक देखिन्छ । यसको लागि निम्नलिखित सुझाव पेश गर्न चाहन्छौ ।

क) सार्वजनिक सुनुवाईमा स्थानीय सहभागिताको लागि आयोजकले बढि ध्यान दिनुपर्ने ।

ख) सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम खुला चौर अथवा ग्रामीण भेग केन्द्रीत गर्नुपर्ने ।

ग) सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमबाट आएका सुझाव कार्यान्वयनको लागि छुट्टै टिम बनाउनुपर्ने ।

घ) नागरिक वडापत्र सबै देखिने पहुँच भएको ठाउँमा राख्नुपर्ने ।

ङ) स्थानीयको गुनासो अभिलेखीकरण गर्नुपर्ने ।

११. निष्कर्ष :

स्थानीय तहलाई सेवाग्राहीप्रति उत्तरदायी, पारदर्शी तथा जवाफदेही बनाउने र नागरिकलाई सेवा प्रवाहमा जनसहभागिता र चासो बढाउन सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने कार्यक्रम प्रभावकारी

देखिएका छन्। नागरिक एवं सेवाग्राहीको सक्रियतामा सार्वजनिक प्रशासनमा जवाफदेहिता बढाउन, स्वेच्छाचारी नियन्त्रण, सेवा वितरणमा जनगुनासो आउन नदिन र सेवाग्राहीलाई केन्द्रबिन्दुमा राखेर अशल शासन बनाउन सार्वजनिक सुनुवाई प्रभावकारी देखिएको छ । सार्वजनिक निकायमा गर्दै आएका कामलाई अझै सेवाप्रवाहमा थप सुधार ल्याउने वातावरण सिर्जना गर्न पनि यो उपयुक्त छ । नागरिकको सबैभन्दा नजिकको र सबैभन्दा महत्वपूर्ण निकाय पनि स्थानीय सरकार हो । स्थानीय सरकारप्रति जनचासो देखाइनु, काम कारवाही र सेवाप्रवाहमा जनसहभागितामूलक र विगतका गल्ती कमजोरी सच्याएर लैजाने प्रतिवद्धताको लागि यो सुनुवाई महत्वपूर्ण रहेको छ । नागरिकको गुनासो सुनुवाईबाट सार्वजनिक निकायमा न्यायपूर्ण सहभागिता कायम गरी सुशासनको प्रत्याभूति दिलाउन तथा साशन प्रकृत्यामा सहभागिता बढाउन सार्वजनिक सुनुवाईलाई ग्रामीण भेगकेन्द्रीत गर्नु आवश्यक छ । सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको निरन्तरताले सेवा प्रवाहमा नागरिक सरोकार अझै बढ्नेछ । भने साशन प्रकृत्यामा पारदर्शिता अवलम्बनको लागि प्रभावकारी माध्यम बन्ने छ ।

Ray

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ದಿನಾಂಕ: - 2023/02/06
ಸ್ಥಾನ: - ಮಂಗಳೂರು ನಗರ

ಸಾಹಿತ್ಯ
ಅಕಾಡೆಮಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷ
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

